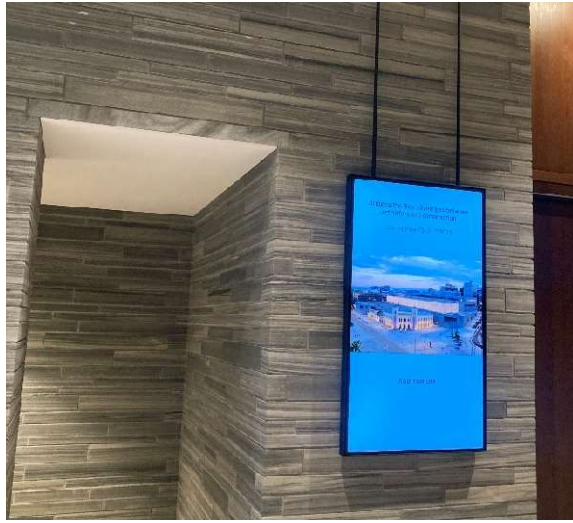

Rapport till Bothéns stiftelse efter deltagande i konferensen Bridging the Gap – Synergies between art history and conservation, 23–24 November i Oslo

Stipendiat: Anna Henningsson

Tema för konferensen var att visa på synergier mellan disciplinerna konsthistoria och konservering. I tre olika sessioner lyftes exempel på ny forskning och praktik fram och synliggjorde fördelarna med mångvetenskaplighet. Konferensens tre temaområden var under två dagar indelade i: *Conservation Narratives and practices; Material practices; Material changes*. Konferensen arrangerades av Nasjonalmuseet (the National Museum of Art, Architecture and Design in Oslo), i samarbete med the University of Amsterdam, the University of Oslo and the Cultural Heritage Agency of the Netherlands

Konserveringshistoriografi var ett återkommande tema inom flera föredrag. Samtaliga visade på vilken betydelse en samtida konservering får om detta perspektiv ges utrymme och bearbetas samtidigt. Ett av föredragen; *Whose story to tell? Many intervening masters of Bernt Notke's altarpiece in Tallinn's Church of the Holy Spirit*. (Hilkka Hiiop, Anneli Randla, Hannes Vinnal, Kristina Aas, Estonian Academy of Arts / University of Tartu / Estonian Open-Air Museum) visade dessutom att det finns fler historier att beakta – vilken ska få företräde vid val av åtgärder? Föredraget visade även på etiska övervägande med att ta bort lager och visa dolda färglager. Utöver etiska aspekter så fördes frågan fram; hur hållbart är ett framtagande/friläggande? Direkt när det som tas fram blir exponerat och en förändringsprocess i materialen startar vilket även kommer förändra utseende.

Tankeväckande och relevant var föredraget *Conservation practices in the age of the "Misanthropocene"*, (Merry Chow, Dean Sully, UCL Institute of Archaeology). Föredragshållaren inbjöd bland annat till att se även nedbrytning som en tillgång och värdeskapare. Detta framtidsperspektiv väckte i efterföljande diskussion olika reaktioner. Det visade att konservatorskåren kan ha svårt att välkomna förlust och valet att inte bevara kan vara obekvämt. Merry Chow vände på vårt invanda tankemönster.

Det var mycket inspirerade med mångfalden av föredrag från ovan nämnda exempel på bidrag – etiskt och framtidsinriktat fokus samt ett flertal som behandlade frågor inom material, teknik och konserveringsvetenskap, t.ex. *Asger Jorn's oil paint. Discussing visual, physical and chemical aspects of solid and soft paint*. (Ida Antonia Tank Bronken, Wim Genuit, Ineke Joosten, Klaas Jan van den Berg. The National Museum / Cultural Heritage Agency of the Netherlands / University of Amsterdam). Detta bidrag tycker jag var särskilt fascinerade och intressant eftersom en kombination av analyser över tid kunde visa på vilket bindemedel som Jorn's s.k. Softpaint utfördes med (fiskolja).

Den konstvetenskapliga disciplinen var inte lika välrepresenterad som konservering, det märktes tydligt. Några fler föredrag med detta fokus hade varit intressant, samt en mer markerad inramning av konferensens titel ” Bridging the Gap...”, - vad var bakgrunden till detta fokus skulle ha varit intressant att belysa ytterligare om utrymmet tillåtit.

Ett mycket bra exempel på hur konstvetenskap kan undersöka hur meningen med ett verk kan falla i glömska och återuppväckas visade föredraget *Video calling Mark Manders. Co-constructing an audio-visual art technological source*. Sanneke Stigter, My Bundgaard (University of Amsterdam / Moderna Museet) mycket väl på. Detta presenterade föredragshållarna med konstnärssamtal, film och reflektion. Verket är relativt nytt, konstnären lever, men det har inte ställts ut som konstnärens ursprungliga idé var. Den utgångspunkten väckte för mig frågor som – om man ska följa den, eller vad betyder det att inte känna till ursprungsidén – detta är inspirerande tankar föredraget gav mig.

Ett mycket bra exempel på hur konstvetenskap kan undersöka hur meningen med ett verk kan falla i glömska och återuppväckas visade föredraget *Video calling Mark Manders. Co-constructing an audio-visual art technological source*. Sanneke Stigter, My Bundgaard (University of Amsterdam / Moderna Museet) mycket väl på. Detta presenterade föredragshållarna med konstnärssamtal, film och reflektion. Verket är relativt nytt, konstnären lever, men det har inte ställts ut som konstnärens ursprungliga idé var. Den utgångspunkten väckte för mig frågor som – om man ska följa den, eller vad betyder det att inte känna till ursprungsidén – detta är inspirerande tankar föredraget gav mig.

Linn Solheim, Kaja Kollandsrud (Museum of Cultural History, University of Oslo) visade med presentationen; *A new look at the thirteenth century painted vault from Ål stave church – its nature and future care*, hur tidigare generationers val av konserveringsprodukter gör att samtida konserveringar måste ske på ett annat sätt – inte bara avseende material och applikation – utan med ett utrymme att reflektera över verk och aktörers historik och inte enbart rikta konserveringen mot att vara ett materialtekniskt problem som ska lösas. Analyser och bakgrunder till tidigare val av material och metoder som gjordes flera decennier tidigare behöver sättas in i samtiden och ges utrymme för reflektion. Det var vad jag tog med mig från detta föredrag.

Kaja Kollandsrud gav tillsammans med Linn Solheim en intressant inblick i konserveringshistorien och kommande undersökning av det bemålade taket i Ål stavkyrka, som nu finns i Kulturhistoriskt museum, Oslo. Foto: Anna Henningsson

De två dagarna var mycket inspirerande. Arrangemanget var välorganiserat, professionellt och trevligt. Nasjonalmuseet inredning och arkitektur bidrog till en inspirerande stämning.

Efter konferensen erbjöds deltagarna guidade turer med olika tema i museets utställningar. Även dagen efter hade konferensdeltagarna fritt inträde till museet.

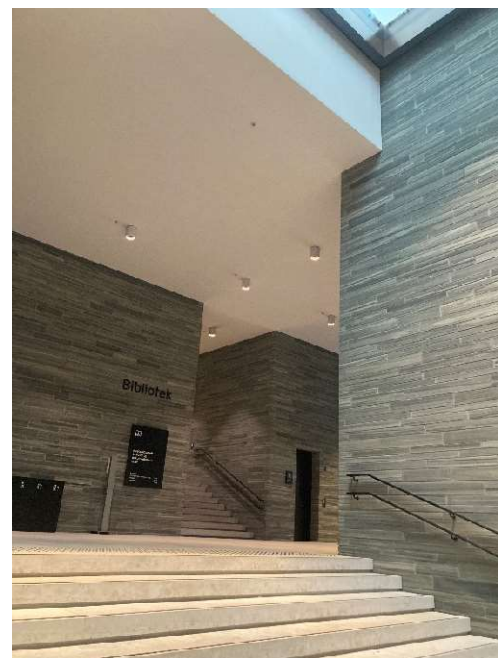
Jag är mycket glad för att kunnat få möjligheten att delta i arrangemanget. Behållningen har för min del varit stor. Det kommer under året ut ett post-print från konferensen (open access). När post-printet är publicerat skulle jag gärna vilja återkomma och göra en mer utvecklande och diskuterande artikel som publiceras i Realia.

Jag vill tacka så mycket för att jag genom stipendiet från Bothéns kunde ta del av denna mycket givande konferens i Oslo.

Anna Henningsson

Länk till konferensens program och hemsida:

<https://www.nasjonalmuseet.no/en/exhibitions-and-events/national-museum/arrangementer/2023/11/bridging-the-gap---synergies-between-art-history-and-conservation/>

Interiörbild från Nasjonalmuseet där konferensen hölls. Foto: Anna Henningsson